Ч. 246 Середа 1 (14) падолиста 1900. Рік X

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Рух виборчий. — Управильнене валюти в угорскім соймі. — Вісти з Хіни.)

В курії міст Коломия Снятин Бучач зголосив свою кандидатуру п. Кулішер, а в Бучачи видвигнено кандидатуру п. Івана Левицкого, ц. к. краєвого інспектора шкільного. Пан Левицкий заявляє однакож в Gaz. Lwowskiéj, що о мандат не убігає ся, і вибору не міг би приняти. — З Перемишля доносять, що на зборах тамошного комітету виборчого представив ся яко кандидат з V. курії др. Добошиньский, адвокат в Кракові. — В Ярославі кандидують: з V. курії III флєр з Перемишля, з IV. курії п. П. Новаковский. Як доносять польскі ґазети, вирунула там також кандидатура п. П. Новаковского, інспектора шкільного з Городка в V. курії. — Буковиньский сполучений комітет виборчий ухвалив: 1) підпирати лиш тих кандидатів, що будуть стояти на конституцийнім ґрунті і старати ся поправити відносини парляментарні; 2) полишити кандидатів в IV курії в Чернівцях і в V курії сучавскій Румунам.

В фінансовій комісії угорского сойму заявив міністер скарбу в справі управильнення валюти, що аж коли паперові гроші в своїй повній висоті будуть зроблені, знесе правительство вартість дотеперішних гроший. Однако заки то стане ся, мусить банк виплачувати золотом.

Льондоньскі дневники доносять, що Росия заключила на власну руку з хіньским правительством договір, на підставі котрого Манджурия перейде під російский протекторат. — З Тієнтсіну доносять, що в наслідок напору з Петербурга, Росияни урядово віддали зелізницю Вальдерзому, котрий знов віддасть єї інжинерови північно-хіньских зелізниць Кіндерови. — „Таймс“ доносить, що сім держав підперло послідне внесенє англійского посла, аби до теперішного договора з Хінами долучено клявзулю в справі реформи торговельних договорів. Супротивляли ся тілько Франция і Росия. До бюра Райтера доносять, що мимо заяви послів, що на їх конференциях панує цілковита згода, ще не обговорено найелєментарнійших справ. Переговори з хіньскими повномочниками можуть протягнути ся в безконечність.

Daily Mail знов пише, що тепер протягнуть ся переговори ще більше з тої причини, що Бельґія, Данія, Голяндия і Ішпанія домагають ся, аби в хіньскій справі спитано і о їх гадку. Росия і Франция підпирають то жаданє, а противно Анґлія і Німеччина рішучо єму опирають ся.

Справозданє посла Барвіньского.

(Конець).

Не лише у нас, але і в иньших краях австрийских — говорив п. Барвіньский дальше — стають посли лише перед виборцями, а не довільно скликаним зібраням і він бесідник запросив всіх виборців, без ріжниці, чи они на него голосували чи ні. На останку сказав п. Б-ий: Дуже сумно, що о. Петрушевич яко сьвященик послугує ся таким оружієм, як відома байка „Галичанина“ буцім посол по зборах в Бродах 1897 р. поїхав з о. Дуткевичем до Дубя, а не на дворець, отже неправдою є, будьто-би єго відвозив жандарм, так само, як недавно Słowo polskie подало, що 10 жовтня п. Барвіньский відїхав на дворець в Бродах з комісарем староства, коли тимчасом їхав в товаристві о. шамбеляна Словицкого і о. Єзерского. Так само є все неправдою, що написано в листку „Селяньскої Ради“ роздаванім селянам підчас проповіди о. Зельского, як і се, що „Свобода“ в 40 ч. писала, нібито п. Б. до Бродів 10 жовтня „скликав своїх ксьондзів, кількох панків і хрунів“, коли тимчасом там було лише кільканайцять сьвящеників. Роздратований о. Петрушевич крикнув на се: „і сьвященики є хруні!“ на що селяни звернувши ся до него кликнули: „правду кажете отче!“, почім о. Петрушевич пізнавши свою похибку, відкликав сей висказ, але тим не поправив своєї поваги, ані обиди нанесеної свому станови. — Опісля промавляв дир. Оришкевич по руски і оповів, як то в 1897 р. один кандидат, котрому поміг вийти в люди дідич, обїзджаючи сї сторони обїцював селянам порозділювати ґрунти паньскі і т. п. грушки на вербі, а потім листом перепрошував свого добродія, що він хотів лише для того дістати ся до Відня, щоб там кінчити лікарскі науки. Отакі то цїли мають ті кандидати, що богато обїцюють! Секретар суду Капишевский звернув увагу посла на численні ґрунтові процеси, які наносять народови великі страти і просив, щоби при найблизшій нагоді поставив внесенє о заведенє при судах евіденцийних ґеометрів, котрі безплатно мали би простувати гіпотеки і щоби

Притулок для бездомних.

(З німецкого — М. Маса.)

Голова родини Генрик Гардер, властитель фірми Міллер і Гардер, не хотів сего літа виїздити на село.

— По перше, то небезпечна річ, а по друге і цілком непотрібна — поясняв гімназист Павло постанову свого вітця. „Небезпечна“ для кишені, що й так в послїднім часі мала покрити значні видатки — родичі наймили найняти нове мешканє і на ново его устроїти — а „непотрібна“, бо родичі і діти не потребували зміни воздуха. Они всї були здорові і веселі, а висказ Люїзи: „Що другі дівчата з єї кляси виїхали“, був на гадку иньших членів родини, за мало важний, щоби переміняти спокійне домашне житє на перебуванє по готелях провінциональних.

— Можете собі тут дуже приємно провести час — потішала мати засумовану тим несподіваним оборотом громадку. — Можете купати ся, їздити на біциклі як на селі. Впрочім, зробимо кілька прогульок за місто, а ви будете могли уживати свобідного часу як вам захоче ся. Побачите, що вакациї будете мати красші, як гадаєте.

Ті слова трохи успокоїли дітвору, особливо надія на свобідне уживанє часу. Павло і Еля, Люїза і Фриц, укладали тілько плянів і говорили о так многих розривках, що справді почали тішити ся з побуту в місті. Кождого дня випрошували від матери нові уступки.

— Мамо — питав середущий Фриц — мій приятель Тео лишає ся також в місті, его можна часто запросити до нас, правда?

— Очевидно, дитинко, а я постараю ся все о сьвіжі овочі.

Любимець матери потряс головою.

— О, ні, мамо, Тео не терпить овочів. Але він дуже любить оріховий торт.

Пані Гардерова, скоро обчислила, що гостина Теа буде єї за кождим разом коштувати о дві корони більше, але хотіла дітям зробити як найбільші приємности, і в часі вакаций не так дуже скупати ся. Свояки і приятелї були і так під той час на сьвіжім воздусі, і відпадали на тих пять, чи шість тижднів дорогі гостини і вечерки. Можна було для дітий трохи віддожити і більше на них видавати, а то чей не буде богато коштувати. Що Тео не любив овочів, то був вимок.

Одного дня прийшла Еля з науки англійского язика з таким жаданєм:

— Мамо, Ерна лишає ся тут цілком сама. Єї родичі їдуть до Парижа на виставу. Она має обідати у одної своєї старої тїтки, а то страшна річ для неї. І я запросила єї тому до нас. Правда, ви не будете мати нічого против моєї прозьби? Чи їсть шестеро, чи семеро, то чей всьо одно.

Пані Гардерова мусїла признати, що так дійстно єсть, але сказала о тім свому мужеви, аби не дуже лякав ся збільшення видатків на дім.

— Гм, — відповів він. — Я хотів в тій справі поговорити з тобою. Нині була в склепі жена Міллера, аби попращати ся зі мною, бо виїздить на вакациї, а він лишає ся тут сам. Отже коли ми будемо тут, то виглядалоб то може трохи невічливо супротив спільника, колиб...

Жена сейчас згодила ся, аби пан Міллер обідав у них.

— А чи він може перебирчивий? — спитала осторожно.

— Єго жена веде справді дуже добру кухню. На всякий спосіб не щади в тих кількох тиждняках. Можеш спокійно видати кілька корон більше. За те не виїздимо нікуди.

Ій скоро прийшло до голови, що тепер мусить кождого дня варити росіл, бо „без тареля доброго росолу, нема для мого мужа обіду“ говорала звичайно жінка спільника. Для численної родини була та справа не конче дешева.

Дітям ще нїколи так не сподобало ся „дома“, як в сім хорошім місяци. Павло охрестив мешканє зараз першого дня, коли Ерна і пан Міллер явили ся на обіді: „притулком бездомних“, і весело запивало товариство основанє нового заведеня. І притулок Гардера процвитав. Нїколи не було без гостий. Госпо-

зелізницю Ужок - Самбір - Львів продовжено на Каменку до Радехова. П. Барвіньский прирік се піддержати в соймі, зглядно в раді державній. На внесене Івана Карчемного зібране ухвалило послови подяку і поставило его кандидатуру, протестував лише штаб о. Петрушевича і кількох его селян.

Др. Павлюк питав посла, чому не підніс в раді державній кривд нанесених рускому народови, підчас виборів 1897 р. і чому не прилучив ся в тім зглядї до Танячкевича, Окуневского і Яросевича. На се відповів п. Барвіньский, що е то також одна з неправд ширених в письмі „Селяньскої Ради каменецкої", а на доказ сего відчитав з стеноґр. протоколу з 6/4 1897 р. по нїмецки інтерпеляцию, яку вніс в тій справі в Слав. Союзом до міністра президента, а потім подав сю інтерпеляцию по руски. Таким то оружием воюете, закінчив посол, а др. Павлюк не міг вже на се відчинити рота, що не остало без враженя на селян.

О. Дияковский запитував, чому посол не брав участи в т. зв. масовій депутациї і домагав ся, щоби весь нарід а не виборцїв посол скликував. На се відповів посол, що ніхто его не взивав до депутациї, а годі скликувати населене з цїлого повіта на збори: у всіх конституцийних державах виборці е тим збором, що вибирае посла і посол перед ними одвічае за свої чинности. Опозицийний штаб, котрий не умів здобути ся на якусь поважнійшу критику і воював лише клеветами, відійшов посрамлений, а потім ще від сьвященників мусїв о. Петрушевич наслухати ся докорів за свою безтактність.

Новинки.

Львів дня 13 го падолиста 1900.

— **Преосьв. епископ о. Конст. Чехович** відбувши ювилейну подорож до Риму, вернув вже назад до Перемишля.

— **Перші звичайні загальні збори** повітового товариства кредитового, стовариშеня зареєстрованого з обмеженою порукою в Сокали, відбудуть ся дня 28 го н. ст. падолиста 1900 в готели Павликовскої о 2-ій годині пополудни, на котрі запрашае ся всїх членів-основателів. Порядок дневний: 1) Вибір предсїдателя і двох секретарів для загальних зборів. 2) Приняте в члени товариства. 3) Справоздане з дїяльности повновластників дра Євг. Петрушевича і дра Ник. Желехівского. 4) Вибір дирекциї товариства і еї заступників. 5) Вибір надзираючої ради товариства і еї заступників. 6) Вибір краевої часописи рускої, в котрій оголошеня товариства поміщувати ся будуть (§ 57 статута).

— **В однїй хвилинї 2000 корон шкоди** В суботу зі складу дерева при ул. Льва Сапіги у Львові виїхав візник з возом дерева на улицю в таким розмахом, що зломив ґазову лїхтарню на трое, а з розбитого стовпа почала добувати ся хмара сьвітляного ґазу. Перестрашений візник задержав коні, але в сїй хвили над'їхав трамваевий віз і ударив в дерево. Наслїдок катастрофи був такий, що перед трамваю розчерепив ся і вискочив із шин. — Шкоду з тої пригоди обчисляють на 2000 корон.

— **Зелїзнича катастрофа**. В Оффенбах, в Нїмеччинї наїхав поїзд особовий на поїзд поспішний з такою силою, що перервав на дві части реставрацийний ваґон, а той знов ударив так сильно о другий, сальоновий ваґон, що викликав вибух резервоару газового в кождім ваґонї. В наслїдок того вибух огонь і, як подає Frankfurter Ztg погибло до 20 осіб.

— **Нещаслива пригода.** В лїсї мокротиньскім в Жовківщинї застрілив лїсничий Дубравский селянина Іванця, гадаючи, що то дик. Іванець вернувши з войска, де служив яко улан, сеї осени домів, пішов оногди вечером до лїса, щоби призбирати хворосту на топливо. Лїсничий, що був під ту пору в лїсї, зачувши, що листе зашуміло і що щось затріщало, гадав, що то дик і стрілив, та на місци убив Іванця. Слїдство в сїй справі веде ся і викаже мабуть дїйстну правду.

— **Невдячні**. Перед судом присяжних в Трірі ставав сими днями старенький, 76-лїтний дідусь, обжалований о то, що підпалив стодолу свого власного сина. Колись був то чоловік тверезий і працьовитий, відзначив ся у войску в 1848 р. і дістав за то медаль, а своєю запопадливостию доробив ся досить великого маетку. Одну лиш дурницю зробив в своїй добродушности, що за житя подїлив свое майно межи своїх семеро дїтий, а сам здав ся на їх ласку. Невдячні дїти зачали так зле обходити ся з батьком, що той голодував, а відтак в жалю до дїтий розпив ся. Дїти аж тепер стали догризати старого. Коли він з потреби продав був низше вартости послїдний кусник ґрунту, який ще був собі лишив, дїти подали на батька жалобу до суду, жадаючи, щоби его признано за марнотратника. Старий так на то обурив ся, що взяв завізване, доручене ему судом і підпалив ним стодолу свого сина, повну збіжа. Від того згоріла не лиш стодола і хата его рідного сина, але погорів ще й сусїд. Судия, прокуратор і присяжні жалували дуже нещасливого батька, але мимо того мусїли его засудити. Вирок видано на 18 місяців криміналу, але судиї присяжні просили суд, щоби той подав нещасливого батька до цїсарскої ласки.

— **Мілїони на грушцї.** В Чельтенгем, в анґлїйскім ґрафстві Ґлючестер померла сими днями старенька дама іменем Джен Курзон, котра заким ще попращала ся з сим сьвітом, зробила своякам дуже милу несподїванку; она показала їм не — як то иноді буває — грушки на вербі, але мілїони на грушцї. Пані Курзон жила сама одна дуже скромненько в своїй хатї, котра від старости також вже валила ся, але сусїди говорили, що то дуже богата пані і що она має закопані десь в городї грубі гроші, бо она чи то підчас найбільшої спеки чи найбільшої студени або бурі мусїла конче бути в городї і хиба лиш на ніч заходила до хати. Кілька недїль тому назад занедужала 80-лїтна старуха тяжко. Случайно так стало ся, що еї сестрінниця приїхала до неї в гостину з своїм чоловіком. Пані Курзон, що жила доси самотно, дуже зрадїла сею гостиною, бо еї не сподївала ся, а чула ся дуже ослабленою. Горячка щораз більше відбирала їй сил, а коли день добігав до кінця, она вже лиш на силу ледви слишним голосом могла ще вимовити: Шукайте в городї, в старій дуплавій груши.... Коли сестрінниця і еї чоловік замкнули їй очи, пішов сей послїдний до города і став шукати, а то, що знайшов, зробило его найбогатшим в цїлім ґрафстві. В дуплї на грушцї, так високо, що до тої каси треба було лїзти по драбинї, знайшли ся три спорі бляшанки цинові повні золота і банкнотів на загальну суму 50.000 фунтів штерлїнґів або 1 200.000 корон.

— **Безплатне пиво в завіщаню**. В місточку Корнелїмінстер недалеко міста Ахена помер у віці 66 лїт тамошний властитель бровару Йосиф Шміц, котрий дїставши бровар по батькови розвинув его красно і доробив ся великого майна, а все лиш для того, що був чоловіком дуже метким енерґічним і розважним. В своїм завіщаню постановив він, що в день его похорону всї шинки в Корнелїмінстер — а треба знати, що се місцевість відпустова — мають видавати безплатно, на рахунок его спадкоемців, пива кождому, хто лиш того зажадає. От, що значить бути добрим промисловцем! Покійник ще й в свого похорону зробив рекляму для своїх спадкоемців.

дина дому навіть не причувала, що в часі вакаций мешкае тілько людий в містї. Навіть з кляси Люїзи лишило ся „задля неї" дві товаришки. Таки на сьвітї есть ще приязнь! Гардери стали загорілими приклонниками гостинности. Де лиш був який самітний свояк, де лиш сидїв який самітний приятель, стягано его до притулку і — всї, всї приходили. До стола засїдало рідко коли менше як десять осіб, але часто і більше. Очевидно задля чужих осіб подавано при обідї вино, а щоби Ерну потішити в еї самотї, була кождого дня одна солодка страва.

Пані Гардерова почала стогнучи гадати о своїй книзї видатків, бо з дозволених мужем „кількох корон" зробила ся поважна сума, що була би покрила і кошти подорожи. Але за те щаджено видатки на побут на сьвіжім воздусї, а пани Гардеровій дуже сподобало ся бути материю опікункою всіх бездомних, лише що замість сподїваного спокою ждала еї подвійна робота в кухни і в цїлім домі. О десятій годині рано з'явили ся вже Павлові товариші, нїби то аби учити ся, за що очевидно дїставали добре снїдане. Дивним дивом ті пильні молодцї сьвяткували кождого дня инше торжество.

— Мамо, нині уродини Вальтерового вітця. Правда, ви дасте нам кілька фляшок мозельского вина. — Або: — Сестра Ришарда приїхала нині до Парижа. То треба облити. Прошу мами дати нам збанок правдивого.

Колиж мучена мати відважила ся що сказати, то будучий правник сейчас пояснив їй, що она повинна мати для Вальтера таку саму прихильність як для Артура або Ришарда; зі всіми треба поводити ся однаково. Та любов справедливости у потомків Гардерів довела в найблизших днях до прикрої родинної подїї.

Павло здивував родичів одного дня страшенно важною новиною: Мій товариш Альфред Берґер вернув передвчера з прекрасної швайцарскої країни. Я запросив его на вечерю.

В словах „прекрасна швайцарска країна" лежав легкий докір для родичів і коли Павло приступив до матери і тихо шепнув їй:

— Мамо, тепла вечеря чей не дорожша як зимна — она лиш опустила голову, не кажучи ні слова. Тепер пропало вже і послїдне средство ощадности, дешеві вечері, які она устроювала аби зрівноважити видатки на щедрі обіди. Очевидно що другі дїти хотіли того самого і для своїх товаришів. Люїза підняла на другий день величезний крик і заявила, що коли еї гостям подадуть хочби лиш раз на вечерю кусник хлїба з маслом то, то — ні, она такого встиду не стерпить.

Пані Гардерова, що в часї вакаций лишила дїтям свободу — в нагороду за то, що не виїхали на село — годила ся остаточно з донею на шинку і яешницю; але мусїла до того додати ще й суниці зі сметаною.

— Знаєш, Генрик — сказала відтак вечером до мужа, коли той скінчив грати віста з приятелями і з'їв на вечерю раки — таке житє в містї підчас вакаций дуже дорого коштуе.

— І менї так здаеть ся — притакнув їй чоловік — а до того чоловік не мае відпочинку, душить ся порохом, а ти більше мучиш ся як треба. Візити і гостини добра річ, але в кождій комнатї окремі вечері і обіди, так як нинї, то трохи за богато.

Справа була именно така, що кожде з дїтий запросило собі на недїлю своїх товаришів і кожде товариство хотїло окремо вечеряти, бо Павло не міг стерпіти дурних гусок Елї, а товариші Фрица були для Люїзи за молоді.

— Треба би трохи ті гостини застановити. Задля тих вічних гостий нема хвилї спокою — говорив Гардер.

— Га, що робити — відповіла жінка — коли ми вже раз зачали, то нехай дїти бавлять ся.

— І вакациї вскорі скінчать ся.

— Ще чотирнайцять днів і всьо верне до давного ладу — потішала пані Гардерова себе і мужа, що почав хмурити ся, погадавши на великі видатки за той цїлий час.

Але заки всьо вернуло до давного ладу, мала ще минути неодна прикра хвиля. Товпи гостий, оріхові торти для Теа, вино і обіди, тепла вечеря і суниці зі сметаною, всьо то були лиш початки. Аж тепер мало прийти найголовнїйше. Перший удар грому — ні — пронимаюче дзвонене коло дверий в само полуднє. Перед дверми стоїть телеґрафічний післанець. Господар дому прочувае нещастє.

„Чую, що ви дома. Приїду на два дни в переїздї. Ніяких заходів не робити; пів до осьмої на дворци. Тїтка Ґертруда".

Тїтка Ґертруда була дуже велика дама. Любила на перше снїдане зимне мясо, а на друге теплу печеню. Любила їздити на про-

Телеграми.

Віденъ 13 падолиста. Wiener Ztg. оголошує цісарску санкцию для ухваленого галицким соймом проєкту закона в справі реґуляциї потоку Перегноівки.

Льондон 13 падолиста. В анґлійскій армиї будуть заведені великі реформи на підставі досьвідів зібраних в африканьскій війні.

Рим 13 падолиста. Папский вікарий Фавіє в Пекіні покликаний до Риму з причини хіньских подій. Ватикан має також зажадати від Хини відшкодованя.

Берлин 13 падолиста. Бюро Вольфа доносить, що в Александриї лучили ся два случаї джуми.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому

Мих. Галайда: Що треба робити, щоби не бути лїнивим? Ви кажете, що Ваш брат такий лїнивий, що аж страх! На самперед нехай для Вас і для Вашого брата буде то потїхою, але рівночасно і заохотою, що богато славних писателїв і глубоких мислителїв були після їх власного візнаня дуже лїнивими. Тї, що знали Бальзака, французского повістеписателя, розповідають, що він був страшно лїнивий, хоч старав ся поборювати свою лїнь; а все таки мимо тої лїни написав він 26 величезних томів. Жан Жак Русо розповідає, що він через богато літ не міг довго мислити та не був в силї инакше диктувати як лиш лежачи; скоро встав, тратив память, і не міг позбирати своїх гадок до купи. Гете не любив богато працювати над своїми творами. Дарвін був духово так лїнивий і мав так слабу память, що не міг собі запамятати якого імени довше як на день або два. Він працював що дня лиш годину від 8 до 9 а відтак від пів до 11-ої аж до 12 год. сидів ще в своїй лябораториї і то була вся его робота через цїлий день. Золя — як каже Моріс де Флері в своїм дїлї о лїченю духа (Introduction a la medicine de l'esprit) — єсть так лїнивий, що не може більше працювати на добу як 3 години і сам сказав одного разу, що розхорував би ся, як би більше працював. А мимо того сей писатель, як звістно, написав дуже богато. Отже видите; а Ви жалуєте ся на свого брата, що він такий лїнивий, що аж страх! і питаєте, що на то робити. Відповідь на се питане не так легка і годї збути єї кількома словами; длятого мусимо розділити єї на части. Щоби на щось давати якусь раду, треба насамперед знати, що то єсть. Отже що єсть лїнивство? Неуживане природних здібностий називаємо лїнивством. Чоловікови дані вже з природи всілякі здібности в більшій або меншій мірі і він має їх уживати хоч би лиш длятого, щоби жив. Щоби же міг їх уживати, мусить мати до того ще й якусь силу в собі. Тою силою єсть єго воля. Що ж єсть воля? Єсть то прояв внутрішної сьвідомости чоловіка на зверх. (Тут мусимо зазначити, що се єсть наша дефініция, не запозичена від нікого). Чим більша тота сьвідомість себе самого, тим сильнїйша воля, отже й тим сильнїйша тота сила, котра служить до уживаня природних здібностий. Але щоби тота внутрішна сьвідомість себе в чоловіцї була сильна, треба щоби був вовсїм здоровий той орґан в нашім тїлї, в котрім тота сьвідомість відбуває ся, значить ся мозок, а з ним і весь наш устрій нервовий. Скоро же наш мозок і цїлий устрій нервовий не єсть вповнї здоров, скоро в нїм проявляють ся якісь хиби, то і внутрішна сьвідомість наша, отже воля, буде слаба і нам бракує тогди тої сили, котра нам потрібна до уживаня наших природних здібностий. Виходить з того, що лїнивство єсть рід хороби мозково-нервової або бодай ненормальным станом нашого мозково нервового устрою. Длятого то дуже нерозважно поступають ті родителї і учителї та взагалї всї, котрі не зважають на причини лїнивства — особливо у молодежи шкільної — та не старають ся насамперед їх усунути, лиш дуже часто в брутальний спосіб, навіть битєм, хотять лїнивство відогнати. Лїнивство як і богато инших недуг може бути вроджене, значить ся переходять з батька на сина, або може бути наслідком хоробливого стану цїлового орґанїзму або якоїсь єго частии. Річ загально звістна, що люди малокровні, люди котрі зле травлять, хорують на роздуте жолудка, або люди нервово хорі бувають лїниві, суть людьми слабої волї, а скоро позбудуть ся своєї хороби, то і воля їх стає сильнїйша і з нею уступає лїнивство. Длятого з лїнивими треба завсїгди обходити ся як з людьми хорими, а хто хоче вилїчити їх з лїнивства, повинен сам добре знати ся на тїлї і души чоловіка. Як треба поступати з лїнивими, о тім пізнїйше. — **Цікавий у Львові:** Чи чоловік повинен перед власною жінкою здоймити капелюх, коли стрітить єї на улици? Ми гадаємо, що тут нема ніякої повинности. То зависить від єго волї, а жінка чей не погнїває ся на чоловіка, як би не здоймив капелюха. Прецї она єго цїлий день видить дома без капелюха. — **В. Д. в Празї:** Листу Вашого ми не одержали, аж тепер картку кореспонденцийну. Права учительского Ви чей через то не могли стратити, що вступили до войска яко однорічний охотник; але не ту саму посаду, котру Ви перед тим займали, не можете прецї знову вернути. Мусите подавати до краєвої Ради шкільної. Впрочім, як здогадуємо ся, ви ще іспиту кваліфікацийного не здавали, а аж той іспит надає право на сталу посаду. — **Іван Мар. в Р.:** Щоби руки не сїдали ся при роботї на дворі, добре єсть від часу до часу помастити білою вазеліною. Можна купити за пару крейцарів в аптицї або в дроґериї. (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезии, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

— **„Краєвий Союз кредитовий"** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1.	Книга довжників . . .	аркуш	по	5 сот.
2	Замкненя місячні . . .	„	„	5 „
3.	Інвентар довжників .	„	„	5 „
4.	„ вкладників .	„	„	5 „
5.	„ уділів	„	„	5 „
6.	Книга головна	„	„	5 „
7.	„ лїквідацийна .	„	„	5 „
8.	„ вкладок щадничих	„	„	6 „
9.	„ уділів членьских	„	„	5 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім" у Львові, Ринок ч. 10, І. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

гульки і ходити до театру, але там сїдала лиш в перших рядах, а по представленю вечеряла в добрій гостинници....

Генрик Гардер зітхнув тяжко і мовчки — атже то була єго тїтка — а єго жінка була працею в своїм притулку для бездомних так зломана, що навіть не жалувала ся, лиш зараз велїла приладити комнату на приняте гостя. З великим опізненєм приїхала до притулку для бездомних тїтка Гертруда, пятьдесятьлїтна женщина, мила але енерґічна, покріплена на здоровлю в якімсь гірскім сільци і спосібна в цїлій повни уживати приємности великого міста.

— Нї, як то красно, що ви тут. Я була би дуже нерадо заїздила до готелю, але у вас все так мило...

Було так мило, що тїтка Ґертруда дві години перед своїм виїздом попала в одушевлене і скрикнула:

— Дїти, менї так у вас подобало ся, що моя дочка з своїми малими мусить також у вас мешкати. Она позавтра приїздить з Вельден.

— Тїтко, може би она в готели.... у нас так просто.

— Нї, які ви скромні! Она так само не любить готелїв як я. Она так вами тїшилась би. Очевидно, коли не хочете...

— Алеж, тїтусю! Нам так буде мило. Ми вже так давно не бачили Еми; радіб єї побачити....

Ту приємність мали за два дни. Ема з двома малими дївчатами і ґувернанткою спровадила ся до них і не могла надякувати ся за їх вічливе запрошене.

— Не тїсно тобі в тій комнатї?

— Прошу тебе, Генрику, я просто одушевлена і вічно так мешкала би.

Хоч не на віки, але все таки лишила ся Ема у Гардерів до кінця вакаций, цїлих пять днїв. Она не мала охоти ходити до театрів так як тїтка Гертруда, була вихована просто, але за те любувала ся природою і пригадала собі, що в околици міста єсть одно пречудне місце, котре дуже хотїла би ще раз побачити. Вічливі господарі вичитують з очий своїх гостий всї їх бажаня і тому Гардери устроїли прогульку на Каленберґ, котра так знаменито удала ся і так Емі подобала ся, що зараз на другий день треба було зробити ще одну прогульку. На обох прогульках були і всї дїти, бо Ема бажала, аби й они мали приємність.

То були послїдні приємности вакацийні. Коли молоді пішли вкінци до школи, а родичі по снїданю лишили ся самі, витягнув Гардер рахунок за послїдний місяць а відтак сказав:

— Моя каса дуже потерпіла, дїти розпустили ся і відучили ся всякого порядку а ти стратила здоровлє. На другий рік їдемо на сьвіжий воздух. Але перед усім мусимо обоє тепер поїхати до Абациї і випочати по тих вакацийних трудах і по тім притулку для бездомних.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Веберя. (Телефона число 569).